

Politik for frigivelse af og udlån i stiftsmidler

(godkendt på stiftsrådets møde den 24. november 2010)

Generelt

Det følger af Lov om folkekirkens økonomi (lovbkg nr. 583 af 31. maj 2010) § 21, stk. 3, at forbrug af kirkers og præsteembeders formue ... kun kan ske efter beslutning af menighedsrådet og med godkendelse af kirkeministeren eller efter dennes bemyndigelse af stiftsøvrigheden eller provstiudvalget.

Af § 23 a, stk. 4 i samme lov fremgår det, at Stiftsrådet har til opgave på menighedsrådenes vegne at bestyre kirkernes og præsteembedernes kapitaler. Stiftsrådet skal aflægge regnskab for de nævnte kapitaler.

Kirkeministeriet har udstedt bekendtgørelse nr. 758 af 23. juni 2010 om bestyrelse af kirke- og præsteembedekapitalen. Heri defineres, hvilke kapitaler, der indgår i kirke- og præsteembedekapitalen. Endvidere beskrives det, hvilke kapitaler, der skal indbetales til kirke- og præsteembedekapitalen.

Frigivelse af stiftsmidler

Af ovennævnte bekendtgørelse (§ 4) fremgår det, at Stiftsrådet kan tillade, at et provenu, der er fremkommet ved salg eller anden afståelse af rettigheder over kirkens eller præsteembedets faste ejendom, udbetales til kirkekassen, såfremt provenuet anvendes til finansiering af ejendomserhvervelse eller særskilte anlægsarbejder vedrørende kirken eller præsteembedet eller anvendes som afdrag på kirkekassens lån.

Historisk

Indtil den 31. december 2006 havde Stiftsøvrigheden denne beføjelse. Stiftsøvrighedens frigivelse af stiftsmidler skete på baggrund af indstilling fra provstiudvalget. Stiftsøvrigheden godkendte næsten undtagelsesvist frigivelse af indbetalte stiftsmidler, inden for de tilladte formål.

Efter 1. januar 2007 overtog Stiftsrådet denne kompetence. Stiftsrådet vedtog at videreføre den af Stiftsøvrigheden fastlagte praksis, samt at delegere kompetencen til Stiftsadministrationen, der også skulle sørge for at indhente Kirkeministeriets udtalelse, hvor dette var nødvendigt. Stiftsrådet orienteredes på det førstkommende møde om eventuelle frigivelser.

Ny politik

Stiftsrådet fortsætter denne praksis. Kompetencen delegeres fortsat til Stiftsadministrationen, der også sørger for at indhente Kirkeministeriets udtalelse, hvor dette er nødvendigt. Stiftsrådet orienteres på det førstkommende møde.

Udlån i stiftsmidler

Af ovennævnte bekendtgørelse (§ 8) fremgår, at kirkers og præsteembeders kapitaler kan udlånes til kirker og præsteembeder i eller uden for stiftet på vilkår fastsat af det udlånende stiftsråd.

Endvidere kan der udlånes til styrkelse af et andet stifts kirkers og præsteembeders kapitaler på vilkår fastsat af det udlånende stiftsråd.

Historisk

Stiftsøvrigheden, der til den 31. december 2006 havde denne beføjelse, har hidtil godkendt udlån på baggrund af indstilling af provstiudvalget. Der har typisk været tale om udlån til brug for større istandsættelsesarbejder eller nybyggeri.

Det skal bemærkes, at det fortsat er Stiftsøvrigheden, der godkender større byggeprojekter mv. på kirkeområdet. For så vidt angår præsteboligområdet henhører denne kompetence under provstiudvalgene.

Udover provstiudvalgets indstilling har Stiftsøvrigheden lagt vægt på, at mindre lån, det vil sige 3-4 mio. kr., normalt har skullet afvikles over 3-4 år, blandt andet fordi man har ment, der har været plads i den kirkelige ligning, og for at kunne få pengene tilbage således der kunne ydes lån til andre menighedsråd. Stiftsøvrigheden har, hvor der har været tale om større lån godkendt, at lånet kunne afdrages over en 6- 8 årig periode, og i enkelte tilfælde godkendt lån helt op til 10-12 årige lån, men ikke for endnu længere tid. Her har navnlig hensynet til kommende menighedsråd har spillet ind, således at kommende menighedsråd ikke var fastlåst på økonomiske forpligtelser. Dog er der undtagelsesvist bevilget et lån til Østerlars præstegård på 20 år, selvom lånet ikke var større end ca. 3 mio. kr. Dette var et konkret tilfælde, idet den Bornholmske ligning ikke har givet mulighed for at afvikle lånet hurtigere.

Efter Stiftsrådets overtagelse af kompetencen 1. januar 2007 har Stiftsrådet omkring hvert kalenderårs begyndelse fastlagt ind- og udlånsrenten, for det kommende år, herunder om markedsrenten skal lægges til grund. Stiftsrådet delegerede samtidig kompetencen til at stiftsadministrationen kunne godkende mindre lån, det vil sige op til 4 mio. kr. på de hidtil gældende vilkår og med hensyntagen til, at udlånsrenten kunne reguleres i lånets løbetid, dog tidligst efter 2 år.

Ny politik

Forud for hvert kalenderårs begyndelse beslutter Stiftsrådet, hvilken ind- og udlånsrente, der skal anvendes i året, herunder om markedsrenten skal lægges til grund.

Stiftsrådet delegerer fortsat kompetencen til, at stiftsadministrationen kan godkende mindre lån, det vil sige op til 4 mio. kr. på samme vilkår som hidtil. Dog vil stiftsadministrationen ved lånebevilling tage højde for at udlånsrenten kan reguleres i lånets løbetid, dog tidligst efter 2 år.

Ved ansøgninger om lån højere end 4 mio. kr. udarbejder stiftsadministrationen en begrundet indstilling om, på hvilke vilkår et lån kan godkendes. Der skal her lægges vægt på den lokale kirkelige ligning og lånet sammenholdt med byggeriets størrelse. Lånebevilling vil indeholde bestemmelse om, at udlånsrenten kan reguleres i lånets løbetid, dog tidligst efter 2 år. Lånets løbetid kan efter omstændighederne gå op til 20 år, helt undtagelsesvist op til 30 år. Indstillingen forelægges Stiftsrådet til afgørelse på førstkomende møde.

Stiftsadministrationen fremlægger årsregnskab og årsrapport for stiftsmidlerne og deres anvendelse for stiftsrådet til godkendelse, og indsender herefter årsregnskab og årsrapport underskrevet af stiftsrådets formand til Kirkeministeriet. Fristen for aflæggelse af årsrapporten følger fristen for stiftets årsrapport, jf. bekendtgørelse nr. 173 af 29. januar 2010 om budget og regnskabsvæsen m.v.

for fællesfonden. Fremlæggelse af halvårsregnskab for stiftsmidlerne og deres anvendelse sker senest ved sidste møde i kalenderåret.

15/11-07 / HO
/17/11-10 AMA